

Forord

Jeg, Kari Håvåg Voldsund, søker herved om status som merittert underviser ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Denne pedagogiske mappen er delt inn i tre deler: 1) Sammenhengende fremstilling, 2) Undervisnings-CV og 3) Vedlegg. Første del som er i dette dokumentet er en refleksjonstekst som dokumenterer og begrunner min kompetanse som underviser i tråd med kravene for merittert underviser ved HVL.

Som dosent og prodekan for utdanning ved Fakultet for Økonomi og Samfunnsvitenskap (FØS), institutt for økonomi og administrasjon (IØA) på HVL, har jeg dedikert meg til kontinuerlig utvikling av min undervisningspraksis og studentenes læringsprosess. Gjennom denne mappen deler jeg mine erfaringer, refleksjoner og dokumentasjon av pedagogisk utviklingsarbeid. Jeg har aktivt utforsket undervisningsmetoder, samarbeidet tett med kolleger og ledelse, og bidratt til studiekvalitetsarbeid for å styrke undervisningen ved HVL. Mitt arbeid har over lengre tid vært forankret i HVLS strategiske planer og vårt samfunnsoppdrag som utdanningsinstitusjon.

Målet med denne mappen er å vise min egnethet for statusen som merittert underviser ved HVL gjennom en formell fremstilling av min pedagogiske kompetanse og engasjement.

Bergen, 29/6/23

Kari Håvåg Voldsund

Dosent og prodekan for utdanning,
Fakultet for Økonomi og Samfunnsvitenskap, HVL
Høgskulen på Vestlandet

Innholdsfortegnelse

1. Faglig bakgrunn	3
2. Utvikling av undervisning for studentenes læring, pedagogisk ståsted	5
3 Systematisk, forskende og vitenskapelig tilnærming over tid	8
4. Utvikling av utdanningskvalitet i fagfellesskap	17

1. Faglig bakgrunn

Jeg er utdannet ingeniør innen produksjonsteknikk ved HiB (nå HVL), Bergen, i 1993 og master/sivilingeniør fra NTH innen industriell økonomi, Trondheim, i 1995. Jeg har arbeidet i det private næringsliv som produsent, Key Account Manager / kjedesjef fra 1995 til 2005. I 2005 startet jeg deltid ved HiB, institutt for økonomi og administrasjon, som var en del av ingeniør fakultetet den gang. Jeg har alltid hatt et ønske om å vende tilbake til der jeg tok utdanningen min for å bidra som underviser og koble teori/forskning med praksisfeltet/næringslivet. Det var det som trigget min motivasjon den gang jeg studerte og som gjorde det interessant å studere ved HiB.

I 2009 og 2010 søkte jeg 70% permisjon fra HiB og jobbet full tid som Key Account Manager hos Hansa Borg Bryggerier AS, nasjonalt ansvar for NorgesGruppen og Rema. I 2019 og 2020 jobbet jeg som prosjektleder 20% for VilVite med oppdrag om å søke nye forretningsområder, undervisnings- og kurstilbud innen skole og bedriftsmarkedet. I tillegg har jeg kontinuerlig holdt utallige kurs og seminarer innen fagområder: Økonomi, prosjektledelse, innovasjon og strategi til bedrifter og organisasjoner. I 2023 startet jeg også i en 2.stilling som dosent ved USN, Porsgrunn, hvor jeg underviser og forsker innen fagfeltet innovasjon og entreprenørskap. Mitt samarbeid med USN strekker seg tilbake til 2016.

Min undervisnings- og veiledningserfaring siden 2005, omfatter ingeniørstudenter ved alle institutter ved Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap (FIN), med unntak av bioingeniør, samt egne studenter ved institutt for økonomiske og administrative fag (IØA) i Bergen. Jeg har undervist på både bachelor- og masternivå, og har undervist klasser i ulike størrelser med variasjon fra 50 til 400 studenter. Jeg har erfaring med undervisning for både store og mindre klasser, både fysisk, digitalt og i hybridform. Siden 2015 har jeg også hatt ansvar for undervisningsteam som emneansvarlig. Uansett undervisningssituasjon har mitt mål vært å legge til rette for studentaktive læringsformer (som jeg vil forklare nærmere seinere i søknaden).

Jeg er også sterkt engasjert i forsknings- og utviklingsfeltet, innovasjon og entreprenørskap og entreprenørskapsutdanning, og har forsket på dette siden begynnelsen av 2013. Mitt mål er å koble HVL sine fire samfunnsoppdrag, utdanning, forskning, formidling og innovasjon, til studentenes læring for å øke studiekvaliteten og skape en berikende læringsopplevelse, noe som også lederuttalelsen viser til (vedlegg 1) og som kan bidra positivt inn som merittert underviser. I 2017 fikk jeg opprykk som førstelektor (vedlegg 2) og i 2022 fikk jeg videre opprykk som dosent (vedlegg 3). Innovasjon og entreprenørskap innen forskning og utdanning er noe jeg prioriterer høyt. Sammen med mine kolleger ved IØA,

andre fakulteter og andre utdanningsinstitusjoner har vi utviklet og forsket på nye undervisningsmetoder/verktøy, som var bakgrunnen for mine opprykksøknader. Vi har også etablert samarbeid med eksterne aktører regionalt, nasjonalt og internasjonalt for å tilby relevante og praksisnære emner til studentene.

Gjennom studentene, emnene, forskningen og formidlingen på HVL bidrar jeg sammen med andre til regional utvikling i samarbeid med industri, kommuner, innbyggere og miljø. I begynnelsen av 2022 inntok jeg rollen som prodekan for utdanning ved FØS og har da fått mulighet til å bidra til å skape en god og trygg kultur for å skape forbedring innen utdanning ved HVL. Som prodekan for utdanning er jeg sterkt engasjert i å skape et læringsmiljø som inspirerer og motiverer studentene. Dette engasjementet er fundamentalt for å oppnå våre mål og verdier som en del av HVL sin nye strategi for 2023-2030¹: ønske om å inkludere, utfordre og samhandle med regionen Vestlandet, og samtidig sikre et godt læringsmiljø og studentliv. Studentens perspektiver står sentralt i utvikling av studieprogram og strategisk studieportefølje ved HVL for å få innsikt i deres behov.

Jeg tror sterkt på at studentengasjement er en forutsetning for læring. For å oppnå faglig engasjement blant studentene, må også underviserne være faglig engasjert. Dette er en personlig og individuell prosess, men det er også noe som kan gjøres i samarbeid med andre. Sammen kan vi oppnå bedre resultater. Jeg vil også peke på betydningen av å koble vårt faglige engasjement til HVLs samfunnsoppdrag og tenke helhetlig. Vi må se på hvordan undervisning og utdanning kan berike forskningen og vice versa. Dette kan for eksempel gjøres ved at undervisere forsker på sin egen undervisning og utforsker nye undervisningsmetoder, eller ved å involvere våre studenter i forskningsprosjekter gjennom bachelor-, masteroppgaver eller ph.d.-studier. Ved å knytte undervisning og forskning tettere sammen, kan vi skape mer vektige og synlige bidrag. Vi må også anerkjenne betydningen av innovasjon og samarbeid for å være relevante i en stadig skiftende verden. Med tusenvis av studenter ute i regionen, både i praksis og gjennom sine bachelor- og masteroppgaver, er vi en viktig del av økosystemet og formidler vår kunnskap og kompetanse gjennom dem. Engasjerte studenter kan være ressurser som bidrar til verdiskaping og utvikling i regionen.

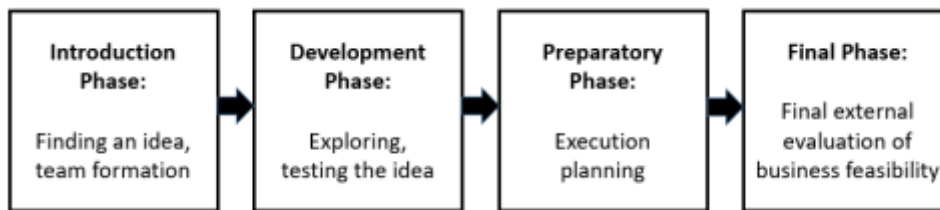
¹ [Strategi 2023–2030: Kunnskap som bygger menneske og samfunn - Høgskulen på Vestlandet \(hvl.no\)](https://www.hvl.no/strategi-2023-2030)

2. Utvikling av undervisning for studentenes læring, pedagogisk ståsted

I dette kapittelet fokuserer jeg på betydningen av studentenes læringsprosess og min vitenskapelige tilnærming til undervisningen. Jeg søker kontinuerlig å utvikle min undervisningspraksis basert på relevant forskning og teori. Gjennom samarbeid med kolleger og aktører i praksisfeltet, arbeider jeg for å skape gode undervisningsvilkår og støtte studentenes læringsprosesser. Jeg deler mine erfaringer og refleksjoner knyttet til studentaktiv læring og vitenskapelig forankring av undervisningsmetoder og strategier. Mitt mål er å skape en best mulig læringsopplevelse for studentene og bidra til kunnskapsdeling i den pedagogiske og vitenskapelige diskursen.

Innovasjon og entreprenørskap har vært mitt hovedinteressefelt siden jeg begynte å jobbe som høgskolelektor og underviser på HVL. Min undervisningserfaring omfatter en kombinasjon av økonomi, prosjektledelse, innovasjon og endringsledelse. Jeg har undervist i ulike emner og kurs ved HVL på bachelor-, masternivå, etter- og videreutdanning (EVU), samt eksternfinansierte prosjekter. Som emneansvarlig har jeg også bidratt til utviklingen av flere emner og kurs. For mer detaljer, se del to i den pedagogiske mappen, Undervisnings-CV.

I en høyere utdanningskontekst handler entreprenørskap om å utvikle studentenes kreativitet, mulighetsorientering, proaktivitet og innovasjonsevner. Det omfatter en bred definisjon av entreprenørskap som er relevant for ulike områder av livet [1]. Når det gjelder entreprenørskapsutdanning, fokuseres det ofte på mulighetsidentifikasjon, forretningsutvikling, selvstendig næringsvirksomhet, etablering av ventures og vekst – med andre ord, å bli en entreprenør [2-3]. Det finnes flere tilnærminger til undervisning av entreprenørskap i høyere utdanning [4]: "om", "for" eller "gjennom". Når jeg har undervist ved HVL, har vi, kolleger og meg selv, valgt å undervise "gjennom" entreprenørskap. Dette er en prosessbasert tilnærming, ofte med eksperimentering og erfaringslæring, hvor studentene gjennomgår en reell entreprenøriell læringsprosess. Min hovedmålsetning innen entreprenørskapsutdanning er læring og verdiskaping. Jeg bruker en "læring ved verdiskaping"-tilnærming, basert på feltet entreprenørskap [5], for å utvikle entreprenørielle kompetanser hos studentene, uavhengig av om de oppnår vellykket verdiskaping for brukere, kunder eller andre interessenter. Studentene jobber med egne forretningsideer gjennom en pedagogisk tilnærming kalt "Action-Based Entrepreneurial Education" (ABEE) [6]. Denne tilnærmingen involverer mer praktisk rettet undervisning og søkelys på læring gjennom handling, veiledning og samarbeid. Målene med ABEE er ofte å etablere gründerselskap og å utdanne entreprenører. En del av ABEE er pedagogikken "New Venture Planning" (NVP), som består av ulike faser [7], se figur 1.

Figur 1: New Venture Planning" (NVP) [7]

I NVP-kursene arbeider studentene i team med virkelige problemstillinger som ikke har et klart svar eller løsning. "Læring ved å gjøre" og erfaringsdelen av en innovasjonsprosess er essensiell. Studentene må presentere sin forretningsidé på eksterne arenaer, "utforske og teste ideen", og legge fram sin forretningsplan for investorer og andre relevante interessenter. Forskjellige realistiske hendelser, som skaper tidspress og usikkerhet, gjør pedagogikken mer lik den virkelige verden og "entreprenøriell læring", ved å la akademisk prestasjon og vurdering være direkte knyttet til prosjektets gjennomføring og suksess.

I over ti år har jeg basert min undervisning og læringsprosesser rundt effektive læringsmetoder basert på pedagogisk psykologi. Jeg har funnet det relevant å ta hensyn til hvordan emner er utformet og hvordan jeg har utfordret studentene til å oppnå sine læringsmål. Gjennom forskning har jeg funnet at "distribuert praksis" og "praktisk testing" gir bedre læring enn andre metoder, og dette har vært en viktig del av min tilnærming til undervisning [8]. Distribuert praksis innebærer å spre læring over tid, mens praktisk testing innebærer å aktivt teste kunnskapen gjennom praktiske oppgaver. Jeg har innlemmet disse prinsippene i undervisningen for å sikre at studentene får mulighet til å repetere og anvende det de har lært over tid, ved å jobbe med aktuelle problemstillinger i arbeidslivet, samtidig som de kontinuerlig får mulighet til å teste og evaluere sin egen forståelse. Dette har vært en viktig del av min tilnærming for å fremme dybdelæring og langvarig kunnskapsutvikling hos studentene.

Jeg har aktivt utfordret den tradisjonelle forelesningen, som tidligere var den dominerende undervisningsformen i høyere utdanning. I stedet for passiv lytting og notering har jeg oppfordret studentene mine til å bruke aktive undervisningsmetoder, der de aktivt søker informasjon, samarbeider med medstudenter og løser problemer sammen [9][10]. Studier har vist at aktive læringsmetoder gir bedre læringsresultater enn tradisjonell forelesning, og jeg har sett positive resultater blant mine egne studenter [9][10].

I tillegg har jeg inkludert erfaringsbasert læring i min undervisning, spesielt innen entreprenørskapsutdanning. Jeg har utforsket spørsmålet om hvorvidt entreprenørskap kan læres og om erfaringsbasert undervisning bør erstatte tradisjonelle metoder [11]. Ref. [11] beskriver et nytt paradigme for entreprenørskapsutdanning som utfordrer det tradisjonelle. Dette paradigmet understreker viktigheten av forholdet mellom teori og praksis, oppmuntrer til læringserfaringer utenfor utdanningsinstitusjonen, og fremmer ulike læringsmetoder. Underviseren blir en fasilitator og motivator, og læringen skjer både induktivt og deduktivt. I tillegg vektlegges bærekraftig kunnskap gjennom praktiske utfordringer, der studentene ikke bare bruker teoribasert kunnskap, men også formulerer og skaper innovative løsninger.

I mange år har jeg praktisert på det nye paradigmet som gir studentene ansvar for sin egen læring. Jeg har sett at kunnskap om entreprenørskap og innovasjon i stor grad er stilltiende og krever "erfaringsbasert læring" med mer veiledning og mindre tradisjonell undervisning. En aktiv læringsmetode jeg har gjennomført er «student peer mentoring» eller studentmentor som vi har kalt det på norsk, som er ansett som en effektiv inngripen for å sikre suksess og håndtering av sårbare studenter i høyere utdanning [12]. Jeg har vært inspirert av [13] og deres definisjon av studentmentor, der to personer med lik alder og/eller erfaring kommer sammen for å oppfylle karriererelaterte og psykososiale funksjoner. Bruk av studentmentorer har vært en viktig del av min undervisning og veiledning, og jeg har sett positive resultater når studentene får støtte fra jevnaldrende studentmentorer.

Veiledning for studenter ved hjelp av studenter selv, og studentmentorer betraktes som en effektiv intervensjon for å etablere målrettet suksess og beholde studenter. Ved å kombinere disse to konseptene har jeg sammen med kolleger prøvd å skape en pedagogisk ramme for effektiv «virkelig» entreprenøriell læring gjennom at de jobber med prosjekter fra den virkelige verden. Videre utvikling av læringsdesign som hvordan strukturere og organisere samarbeid internt og eksternt (mellom bedrifter og organisasjoner) og videre utvikling av kriterier for valg av prosjekter, har også økt studentenes læring og motivasjon. I neste kapittel vil jeg vise hvordan jeg har jobbet systematisk, forskende og vitenskapelig til min, og andres, undervisning over tid.

3 Systematisk, forskende og vitenskapelig tilnærming over tid

Søkelys på studentenes læringsprosess og en vitenskapelig tilnærming til undervisning har vært en viktig basis for mitt arbeid som underviser ved HVL. Jeg har utført en grundig gjennomgang av pedagogisk tenkning sammen med mine kolleger rundt læringsstrategi og læringsdesign. Dette har vært inspirert av ulike tilnærminger som aktiv læring, distribuert praksis, NVP-pedagogikk, erfaringsbasert læring og studentaktive læringsformer og videre å utforske/utprøve introduksjon av mentortjenester som studentmentorer.

Eksempelvis er disse pedagogiske prinsippene implementert i det obligatoriske 10 studiepoengs emnet ING101 Teknologiledelse, økonomi og nyskaping (heretter omtalt som ING101)², (vedlegg 4) for alle ingeniørstudentene på HVL, som ble utviklet og rullet ut i sin fulle form høsten 2013. Utgangspunktet for emnet var den nye rammeplanen for ingeniørutdanningen³. Fakultet for ingeniør og naturvitenskap (FIN) bestemte seg for at institutt for økonomi og administrative fag (IØA) skulle få ansvaret for dette, og jeg ble tildelt oppgaven som emneansvarlig. Som bakgrunn for emnet hadde jeg undervist i 5 studiepoengs emner som var obligatoriske for ingeniørutdanningen innen innovasjon, økonomi og ledelse. Det var disse emnene som ble koblet sammen og ble en del av utformingen av det nye emnet ING101. Siden 2012 har jeg deltatt aktivt med å videreutvikle emnet kontinuerlig sammen med mitt undervisningsteam, for å samkjøre 450-500 studenter i vårsemesteret med 5-6 forskjellige undervisere fordelt på 2 grupper. Emnet ble kjørt i begge semestre hvor det på høstsemesteret var kun 100 studenter som fulgte emnet. Det var derfor enklere å utforske nye undervisnings- og læringsmetoder i dette semesteret.

Gjennom samarbeid i tverrfaglige studentteam på 3-5 studenter (satt sammen av oss undervisere), lærer studentene hvordan de kan transformere utfordringer i samfunnet til nye forretningsideer. Studentene utvikler ferdigheter til å presentere disse ideene som en "elevator pitch" (presentere ideen på et minutt og førti sekunder) foran et panel av investorer og eksterne interessenter og til slutt skrive en realistisk forretningsplan. I tillegg til å bruke pedagogiske metoder og verktøy innen innovasjon og prosjektledelse, legger emnet også vekt på en praktisk tilnærming til å skrive en forretningsplan. Dette

²<https://www.hvl.no/studier/studieprogram/emne/33/ing101>

³ [Forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning - Lovdata](#)

gir studentene en helhetlig læreopplevelse som kombinerer teori og praksis. Figur 2 viser hvordan semesterplanen var utformet for ING101, og denne strukturen gav studentene muligheten til å oppnå de ønskede læringsutbyttene i et godt strukturert og støttende læringsmiljø.

Fig. 2. Strukturen i emnet ING101 Teknologiledelse, økonomi og nyskaping [14]

Gjennom hvordan jeg har planlagt, gjennomført og vurdert ING101 ønsker jeg å illustrere mitt engasjement for studentenes læringsprosess og min vitenskapelige tilnærming til undervisning. Jeg deler eksempler på emnedesign og pedagogiske metoder som jeg har brukt for å skape en best mulig læringsopplevelse for studentene. Det henvises til artikkel «Student peer mentoring in an entrepreneurship course» (vedlegg 5) som har vært starten på min systematiske, forskende og vitenskapelige tilnærming til undervisning og videre grobunn til de andre artikler som har kommet etter denne (vedlegg 6-7).

Emnet ING101 bestod av fem moduler, hvor hver modul gav studentene muligheten til å utvikle spesifikke ferdigheter og kompetanser som er relevante for forretningsutvikling og entreprenørskap. Gjennom emnestrukturen og læringsaktivitetene fikk studentene en helhetlig og praktisk tilnærming til å lære forretningsdrift og realisere en forretningsidé. Tradisjonelle forelesninger og individuelle læringsaktiviteter basert på erfaringsbaserte læremetoder var delt utover semesteret. Hver modul hadde en lik struktur med hensyn til kombinasjonen av tradisjonell undervisning, introduksjon av teoretiske begreper, studentaktive oppgaver, digital plattform (ITs Learning og canvas), veiledning og støtte. Ukentlige forelesninger eller møter med studentene hadde også en enhetlig struktur, med variasjon i tema. Den enhetlige strukturen på modulene og forelesningene som var utformet for ING101, gjorde det enkelt for studentene å navigere og ha oversikt. Hovedoppgavene for oss undervisere var å legge til rette for studentenes teamprosesser og faglige arbeid med en krevende tverrfaglig semesteroppgave. Nedenfor er en ytterligere beskrivelse av modulene i emnet for å få en bedre forståelse for undervisers rolle og fasilitering av oppgaver for å skape gode læringsarenaer:

Modul 1: Introduksjon. Semesteret startet med en kick-off hvor det ble gitt en introduksjon til de ulike modulene, oppgaver og viktige datoer og frister. Tidligere forelesninger har satt søkelys på teori og

eksempler for å forberede studentene til videre samarbeid. Fra starten av kurset ble studentene satt sammen i tverrfaglige prosjektgrupper bestående av 3-5 studenter (fra maskin, bygg, data, elektro og kjemi). I denne perioden var studentene i en tidlig fase av prosjektet og velger en idé. Vår /underviserens rolle var å støtte studentteamet og lette denne prosessen for å sikre en best mulig match mellom studentteamene og valgt ide.

Modul 2: Forretningsidé og forretningsmodell - Denne modulen ga studentene muligheten til å utforske og utvikle sin forretningsidé og forretningsmodell uavhengig. Gjennom markedsundersøkelser og testing mot mulige kunder i liten skala utviklet studentene sin evne til kreativ problemløsning, analyse og evaluering. Den "obligatoriske innlevering 1" og Innovasjonsdagen ga studentene muligheten til å utvikle sine presentasjonsferdigheter og formidle sin forretningsidé for et eksternt panel. Gjennom denne modulen lærte studentene å presentere sin forretningsidé på en tydelig og overbevisende måte, samtidig som de fikk verdifulle tilbakemeldinger fra eksterne rådgivere/spesialister og entreprenører.

Modul 3: Forretningsplanlegging - I denne fasen gikk studentene mer i detalj med sin forretningsidé, søker og definerer markedssegmenter og kundenes behov. De lærte å lage økonomiske prognoser, vurdere risiko og utarbeide planer for å realisere ideen i markedet. Vi/Underviserne fungerte som veiledere, og hjalp studentene med å utvikle deres analytiske evner og strategiske tenkning. Gjennom denne modulen fikk studentene muligheten til å utfordre seg selv og tenke strategisk for å skape en realistisk forretningsplan.

Modul 4: Daglig drift og utførelse - I denne modulen fikk studentene innsikt i vanlige faglige temaer knyttet til daglig drift, ledelse, organisasjon, prosjektledelse, etikk, vekst og exit-strategier. Gjennom individuelle og kollektive oppgaver fikk studentene muligheten til å utvikle sin evne til teamarbeid, kommunikasjon og beslutningstaking. Den "obligatoriske innlevering 2" og semesteroppgaven ga studentene muligheten til å bruke sin kunnskap og sine ferdigheter til å utvikle en omfattende forretningsplan og reflektere over sin egen innsats og læring.

Modul 5: Oppsummering og eksamen - Denne modulen ga studentene muligheten til å oppsummere og repetere teorien i læreplanen og forberede seg til den individuelle eksamenen. Gjennom prøveeksamenen fikk studentene muligheten til å øve og forberede seg bedre til den endelige eksamenen. Den individuelle eksamenen, som bestod av både flervalgsoppgaver og åpne spørsmål, testet studentenes forståelse og bruk av emnets innhold. Gjennom denne modulen fikk studentene muligheten til å vise sin kunnskap og evne til kritisk tenkning.

Studentmentor i høyere utdanning utføres vanligvis for å utvikle sosiale ferdigheter, akademiske ferdigheter eller begge deler. Bruk av studentmentorer i ING101 ble innført høstsemesteret 2016, og dette har vært en sentral læringsmetodikk gjennom min praksis som underviser. I høstsemesteret 2016 var det 26 grupper, 2 undervisere og 4 jevnaldrende studentmentorer. For vårsemestrene kunne dette ganges opp med fire, altså opp mot 100 studentgrupper og 12-14 studentmentorer og 4-5 undervisere. I flere vårsemestre var det også snakk om at vi underviste studenter som satt i Florø og Kristiansund hvor mye samarbeid skjedde digitalt, utover at jeg og en studentmentor hadde en 4-5 reiser til disse campusene.

Studentmentors rolle i ING101 har vært todelt: (1) Følge opp arbeidet med oppgavene og obligatoriske innleveringer, og (2) Følge opp studentene angående gruppesammensetning, dynamikk og videre fremgang. Bistanden har til hensikt å hjelpe studentene med å lettere utføre oppgaver, samt få en bedre opplevelse av læring innenfor prosjekter og innovasjonsprosesser. Studentmentorene er masterstudenter innen innovasjon og entreprenørskap eller bachelor studenter som allerede har gjennomført emnet. En kort opplæring ble gitt av meg som emneansvarlig, men etter hvert ble en studentmentor – ofte den mest erfarne – gitt dette ansvaret. I tillegg ble det ved hjelp av digitale flater (Messenger og Google Docs, seinere Teams) kjørt en tett dialog på erfaringsutveksling og innsikt i hverandres arbeid. Dette for å gi en god, rask og ganske lik veiledning til alle studenter.

Etter evalueringen av høstsemesteret 2016 kunne både studentmentorene og undervisningsteamet, konkludere med at denne ordningen hadde vært en verdifull måte å organisere oppfølgingen av studentene på. Ved å ha dedikerte studentmentorer har studentene fått ekstra støtte og veiledning i løpet av semesteret. Studentmentorene har hjulpet studentene med å håndtere utfordringer og oppnå bedre læringserfaringer i prosjektarbeid og innovasjonsprosesser.

I modul 2 ble hvert team tildelt en studentmentor som var tilgjengelig for veiledning og rådgivning. Selv om tidsbegrensninger gjorde det vanskelig å gjennomføre en formell introduksjon, oppfordret vi studentene til å ta initiativ til å kontakte og møte studentmentoren for å få hjelp og råd. Dette skapte en økning i kommunikasjonen og utveksling mellom studentmentorene og studentteamene. Studentene fikk muligheten til å reflektere over sine egne utfordringer og diskutere dem med en erfaren student som kunne gi veiledning basert på sin egen erfaring.

I modul 3 og 4 fortsatte studentmentorene å spille en viktig rolle ved å gi tilbakemelding på oppgaver og veilede studentene på viktige milepæler i semesterplanen. Studentmentorene har bidratt til å skape et trygt og støttende læringsmiljø der studentene har følt seg mer komfortable med å ta opp spørsmål

og utfordringer. Veiledningen har vært basert på både faglig kunnskap og praktisk erfaring, og studentene har hatt muligheten til å dra nytte av deres innsikt og råd for å forbedre sine egne prestasjoner og læring.

Gjennom flere evalueringer av ING101, inkludert møter med studentrepresentanter og referansegrupper, har bruk av studentmentorer blitt trukket frem som et positivt element sett fra studentenes perspektiv. For det første dekker studentmentorene en rolle som underviseren ikke kan fylle på grunn av (1) aldersforskjell og (2) studenters eventuelle nøling med å stille spørsmål direkte til underviseren på grunn av karaktersetting. For det andre har bruken av studentmentorer bidratt til at omfanget av emnet oppleves som mindre. Dette er også blitt diskutert og nevnt i Studentrådets møte der studentmentorene ble sett på som en positiv tilføyelse. Fra Studentrådets møte (utdrag fra referatet): *"Studentene jobber i grupper og har tilgang til en studentmentor. Å ha en studentmentor som følger opp teamet er flott og positivt. Det er ingen tilbakemelding fra studentene om at det er for mye arbeid i ING101 i år."* Dette var første gang, etter å ha kjørt ING101 i 7 semester, at vi ikke har mottatt negative tilbakemeldinger om at studentene synes det har vært for arbeidskrevende. Et positivt resultat i riktig retning ettersom et praksisemne som ING101 ofte har tendenser for å ta mye av studenters tid. Dette kan tyde på at organisering av emnet og studentmentorene hadde gjort en positiv forskjell.

I tillegg til overnevnte positive resultater, kunne måten vi hadde organisert og gjennomført emnet ING101, også indikere at gjennomsnittlige karakternivået også hadde blitt bedre med en tettere oppfølging av studentene. Disse funnene var verdifulle, og har vist seg å være nyttige for hvordan jeg sammen med andre kolleger har valgt å legge opp andre, like type emner da med behov for veiledning i entreprenørskapsutdanning. Resultatene har derfor vært benyttet som en guide i innovasjons- og entreprenørskapskapsemner som f.eks. bacheloremnet ØAA117 Praktisk prosjektledelse⁴, og masteremnet MOØ224 Innovasjon i tverrfaglige team⁵ som samkjøres med masteremnet INN524 (på FIN og undervises av Mohnsenteret). I denne sammenheng har jeg også hatt et tett samarbeid med USN for å se på forskjellige måter å organisere veiledningen på. USN har lenge jobbet med hvordan underviser har fungert sammen med andre viktige interessenter og aktører internt på universitetet, men også

⁴ <https://www.hvl.no/studier/studieprogram/emne/41/%C3%B8aa117>

⁵ <https://www.hvl.no/studier/studieprogram/emne/mo%C3%B8224>

eksternt, får en god struktur og nettverk rundt entreprenørskapsutdanning som studenten kan benytte seg av, se figur 3.

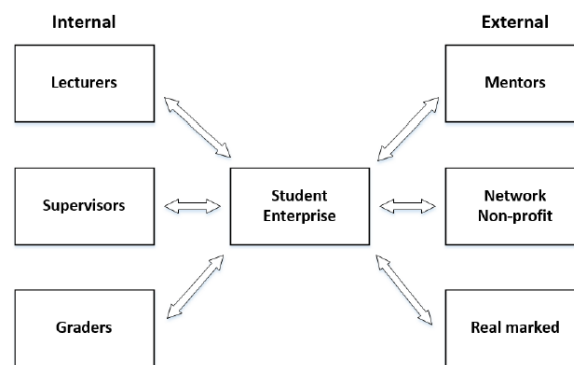

Fig.3. Interne og eksterne aktører og nettverk rundt et entreprenørskaps-emne [15]

Vi jobbet videre med denne måte å tenke på; hvordan interne og eksterne aktører og nettverk blir organisert i vår egen undervisning for å støtte oppunder studentenes læring i våre praksis/entreprenørskapssemner. I 2019 gjennomførte jeg sammen med mine kolleger, Judit Bragelien og Kristine Andersen, en prøveordning der vi eksperimenterte med en ny tilnærming til *organisering av entreprenørskapssemner*. Vårt fokus var å legge vekt på studentaktiv læring og praksisnære prosjekter. Vi oppdaget et økende behov for å etablere en mer strukturert og formell samarbeidsmodell som kunne effektivisere bruken av interne ressurser og gjøre det mulig å gjenbruke praksisnære case/prosjekter. Ved å bruke de samme milepælene og strukturene på tvers av flere emner kunne vi samarbeide profesjonelt både internt og eksternt. Gjenbruket og forbedringen av tidligere prosjekter fra den virkelige verden for flere emner var et skritt i retning av å jobbe mer bærekraftig innen praksisemner ved HVL.

Figur 4 presenterer et rammeverk for emnedesign og samarbeidsnettverk, inkludert interessenter både innenfor og utenfor klasserommet, som støtter et "bærekraftig entreprenørskapsutdanning" ved HVL. Dette rammeverket kan forbedre entreprenørskapssemnene og undervisers arbeid ved å fokusere på følgende nøkkelfaktorer: (1) etablering av langsiktig samarbeid, både internt og eksternt, og kombinasjonen av disse, (2) utvikling av en struktur med færre, men viktigere milepæler som legger til rette for dedikert tid til arrangementer og veiledning, og (3) utforming av emner med virkelighetsbaserte problemer som kan omdannes til nye bærekraftige løsninger.

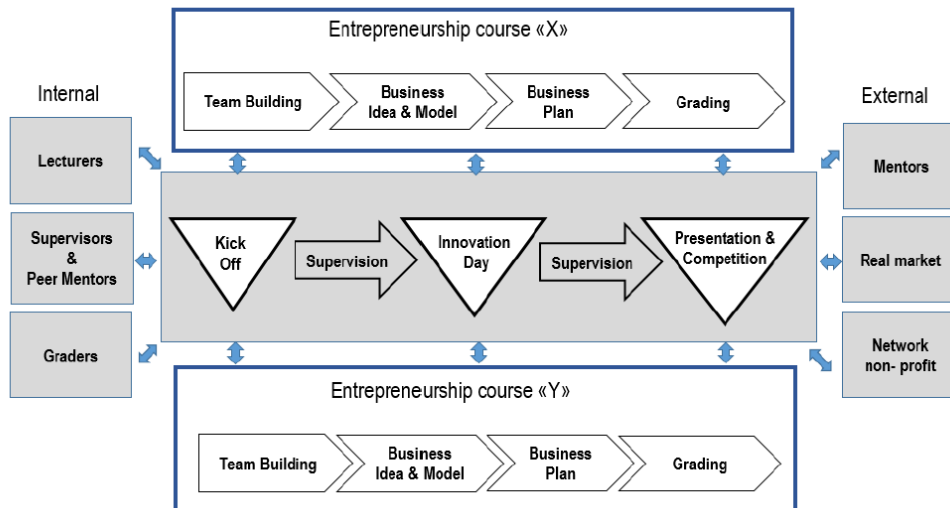

Fig.4. Rammeverk for struktur og nettverkssamarbeid mellom entreprenørskapssemner [16]

Ved å samarbeide med interne og eksterne interessenter på en strukturert og formell måte kan vi styrke hele entreprenørskapsprosessen og øke nivået av læring og verdiskaping. Dette rammeverket kan ha en innvirkning på alle oppgaver knyttet til et entreprenørskapssemne. For underviseren i praksisemne, innebærer dette en endring der oppgaver blir løst på et høyere organisasjonsnivå i stedet for individuelt. Dette styrker det langsiktige og kontinuerlige arbeidet og reduserer risiko og svakheter i planleggingen eller i at studenten får et dårlig prosjekt som medfører redusert eller mangelfull læring. Resultatet er en mer bærekraftig og sirkulær tilnærming til entreprenørskapsundervisning i tillegg til at studentenes læring blir mer lik og forutsigbar. Evalueringer av emnene som har gjennomført denne endringen, har fått gode tilbakemeldinger om at de endringene som er foretatt, har gitt gode resultater. Det må også nevnes at en slik endring ikke var helt vellykket første gang vi gjennomført, fordi det var utfordringer med samkjøring, møtepunkter og god kommunikasjon mellom underviserne. De artikler jeg har valgt å legge ved denne søknaden (vedlegg 6 og 7), gir også en god oversikt over hvordan vi har videreutviklet entreprenørskapssemner sammen med kolleger og samarbeidspartnere.

Siden 2012, da jeg deltok i nettverkssamling med flere høyskoler og universiteter, har jeg utviklet et tettere samarbeidet med OsloMet. De hadde tilsvarende organisering og gjennomføring av samfunnsfag til ingeniørutdanningen. Med emnet Teknologiledelse satte vi i gang allerede våren 2013 med å se på hvordan vi kunne samarbeide om semesterplan, pensum, undervisningsopplegg og etter hvert også semesteroppgave og vurderingsmetoder. Vi utviklet først en pensumbok som var satt sammen av flere kapitler fra andre lærebøker. Grunnen til dette var at det ikke fantes bøker på markedet som kunne dekke pensum i emnet. Boken fikk mye negativ kritikk fordi den var tung å bruke og vanskelig å få

oversikt. Derfor satte vi i gang med å skrive vår egen bok og i august 2016 ble boken "Forretningsforståelse" utgitt, skrevet i samarbeid med professor Tale Skjølsvik (vedlegg 8). Boken ble utviklet over en periode på to år og ble utgitt i samarbeid med forlaget Cappelen Damm. Vi baserte bokens innhold på vår erfaring fra næringslivet og som undervisere. Boken hadde en struktur som var veldig lik semesterplanen og studentenes læringsreise. "Boken "Forretningsforståelse" var skrevet med en vitenskapelig tyngde samtidig som den hadde en praktisk tilnærming. Det vil si at den baserer seg på mange konkrete eksempler fra næringslivet samtidig som vi refererte til tidsriktig litteratur. I 2020 ble boken revidert med endringer i struktur og innhold. Den ble forenklet og redusert i omfang, samtidig som det ble lagt større vekt på temaer som kundeinnsikt, brukerreise, prototyping og designtenkning-metodikk. Vi inkluderte også nye deler om bærekraftsperspektiv og sirkulær økonomi i boken. Jeg ble førsteforfatter og kollega Judit Bragelien ble også medforfatter. I tillegg til den trykte utgaven, valgte vi også å digitalisere boken og lanserte den som en e-utgave samtidig med den siste utgivelsen.

Når det gjaldt vurderingsformer, valgte vi å gå for digital flervalgs-eksamen (i wiseflow) og en gruppebasert semesteroppgave / forretningsplan. I flere år gjennomførte vi samme eksamensdato for denne type vurderingsform slik at vi kunne utforme felles, lik eksamen. Eksamen bestod av kun flervalgsoppgaver som innebærer at den var helautomatisert og «sensurerer seg selv»; det var bare å trykke på en knapp og justere litt på karakterskalaen. Store endringer i hvordan vi som undervisere jobbet, ikke bare at man sitter sammen i team på åtte undervisere på de to utdanningsinstitusjonene, men også at vi bruker i overkant av ett månedsverk på begge høgskoler med å lage eksamensoppgaver, mens det ble brukt lite tid på sensur. Dette førte til at vi fikk mer ressurser på å utvikle felles oppgaver som vi kunne gjenbrukes til neste eksamen, da med litt justeringer av oppgaver. Dette lettet arbeidet og førte til at våre ressurser kunne brukes på mer oppfølging av studentene når det gjaldt veiledning og utvikling av emnet (nye fagområder som bærekraft/sirkulær økonomi og prosjektoppgaver/case innen det grønne skifte). Vi hadde på et tidspunkt nærmere 1000 studenter som var oppe til eksamen på ett semester og vår erfaring var at vi fikk testet studentenes fagkunnskaper på en god og effektiv måte. Den digitale eksamen var etter hvert plassert tidlig i eksamensperioden slik at den faglige kunnskapen som studentene tilegnet seg ble videre benyttet inn i semesteroppgaven som ble levert en måneds tid etterpå. I løpet av denne tiden fikk vi for det meste gode tilbakemeldinger fra studentene på denne vurderingsformen om at den ga økt læring som gjorde at studenten ble mer trygg på egne ferdigheter. Men det må også nevnes at en gang gikk det riktig ille og det var da vi ikke hadde sjekket tidspunktet eksamen skulle være, kun dato, og OsloMet hadde eksamen tre timer etter HVL. Da ble det VG oppslag og noe vi seint vil glemme. En erfaring rikere og samtidig godt å ikke stå alene med noe slik.

Dette med vurderingsformer og digitale verktøy, er noe jeg har dradd med meg videre i andre entreprenørskapsemner jeg er ansvarlig for. Det å kunne vurdere midtveis med en enkel digital flervalgsoppgave viser seg å fungere som en god måte få studentene oppdatert på nye teoretisk pensum. Dette har jeg gjort (eks. FLE116 Digital markedsføring fra DIKU prosjektet) ved at studentene får beskjed om å først gjennomføre dette individuelt og deretter i grupper. Læringskurven er bratt og mestringen deretter. En fin måte å få studentene forberedt før de går løs på caset/ prosjektet. Når det gjelder *digitale verktøy* benytter jeg dette ofte i min undervisning for å få en ekstra dimensjon på samhandling og studentaktiv læring. Det at studentgrupper jobber sammen med en prosjektanalyse i excel eller lager en kundereise i miro fører til at alle på gruppen deltar og er med på å skape noe sammen, som for eksempel å forstå kundebehovet eller kundereisen. Tilbakemelding er nesten like god som å gjennomføre fysiske kreative prosesser i undervisningsrommet. Digitale verktøy har vært redningen i de siste årene med covid-19 da det var ingen muligheter til å kjøre fysisk undervisning.

Avslutningsvis, og som en videre utvikling av egen undervisning og kompetanse som underviser, vil jeg nevne et par nye områder som vi jobber med i masterprogrammet «Master i innovasjon og entreprenørskap» (MIL) ved HVL hvor masteremnet MOØ224 hvor jeg er emneansvarlig og underviser sammen med undervisningsteam fra FØS og Mohnsenteret. Det første er at vi må dra nytte av følgeforskning som er utført tidligere som ny praksis inn i masteren. Det andre er å videreutvikle masteren til å gjøre studenten mer rustet og forberedt til arbeidslivet. Vi har derfor utført en studie på tvers av to masterprogrammer i Norge: Master i innovasjon og entreprenørskap ved NMBU, og MIL ved HVL. Programmene er sterkt praksisbaserte med vekt på læring gjennom handling og sosialt konstruert læring gjennom refleksjonsgrupper. Studentene jobber med virkelige prosjekter og lærer gjennom aktiv læring i team hvor de utvikler entreprenørielle ferdigheter. I artikkelen «Calibrating Entrepreneurship Education for a Constantly Changing World» (vedlegg 9) presenteres undersøkelsen vi har utført blant uteksaminerte studenter hvor vi har spurt dem om hvordan de opplever masterprogrammets forberedelser til arbeidslivet. Oppsummert følte de nyutdannede studentene seg godt forberedt og var fornøyd med utdanningen. De fleste emnene i masterne virket treffsikre med tanke på forberedelse for arbeidslivet. Likevel indikerte svarene, at studentene støtte på utfordringer når det gjaldt mer teknisk spesifikke ferdigheter. Dette fremhever et spenningsforhold mellom å utvikle myke og tekniske ferdigheter og er derfor noe vi bør se på nærmere i utvikling av MIL masteren og andre masterprogram.

4. Utvikling av utdanningskvalitet i fagfelleskap

I løpet av min tid som ansatt ved HVL, campus Bergen, har jeg hatt gleden av å samarbeide tett med mange kolleger, studenter, ledelsen og samarbeidspartnere for å utvikle og forbedre undervisningskvaliteten. Som en aktiv pedagogisk bidragsyter har jeg deltatt i veiledningen av studenter på både bachelor- og masternivå. Gjennom studentoppgaver og prosjekter har jeg hatt muligheten til å legge til rette for praktisk læring og bruk av teoretiske konsepter. Disse prosjektene har vært reelle og gjennom samarbeid med oppdragsgivere, fagspesialister og studentmentorer har veiledningen vært en kollektiv prosess.

En vesentlig del av mitt arbeid har vært å organisere emner og utforme læringsdesign som fremmer engasjement og samarbeid mellom ulike aktører. Jeg har vært opptatt av å skape et miljø hvor samarbeid, både internt og eksternt (regionalt, nasjonalt og internasjonalt), bidrar til helhetlig læring og utvikling av gode læringsarenaer. Artiklene jeg har inkludert i denne søknaden reflekterer også mitt søkelys på samarbeid og utvikling av undervisning hvor studentens læringsprosess står i sentrum.

Som emneansvarlig for ING101 i en tiårsperiode, har jeg ledet et stort team av undervisere, studentmentorer og eksterne aktører. Rundt 600 studenter tok emnet årlig. Denne kollegiale erfaringsdeling og samhandling er starten på min reise for å utvikle faglig felleskap om kvalitet i undervisningen, og er derfor så viktig for min videre utvikling. I perioden har jeg også hatt ansvaret for å ansette og veilede nye kolleger, enten som fulltids- eller deltidsansatte, som har undervist sammen med oss (Judit Bragelien, Åge Garnes, Ruth Marie Donovan). Det har også vært en glede å involvere flere av mine tidligere masterstudenter som undervisere, hvor en av dem har vært fast ansatt siden 2019 (Kristine Andersen). En betydelig del av min tid har blitt brukt til kollegaveiledning for å sikre at våre kolleger blir godt integrert i undervisningssystemet og arbeidsmiljøet.

Jeg har hatt givende samarbeid med en rekke kolleger når det gjelder undervisning, læringsmetoder og følgeforskning av entreprenørskapsemner på HVL: Judit Bragelien, Kristine Andersen, Mohammed Nazar, Morten Morå, Åge Garnes, Tarjei Heggernes, Signe Syrrist, Øystein Stavø, Oda C. Rykkje, Svein Gunnar Sjøtun, Øyvind Midtbø Berge, Inger Beate Pettersen og flere stipendiater ved Mohnsenteret, bare for å nevne de jeg har jobbet mest med. I tillegg har også flere eksterne aktører vært med, både av andre utdanningsinstitusjoner som Tale Skjølvsvik og Ellen Sethov ved OsloMet, Svein Thore Hagen og Harald Hasleberg ved USN og Elin Kubberød, Nils Sanne og Matthew Lynch ved NMBU (igjen bare

for å nevne de viktigste). Gjennom dette omfattende samarbeidet har jeg oppnådd verdifulle erfaringer og kunnskap om hvordan samarbeidet mellom ulike aktører kan bidra til å forbedre undervisningskvaliteten.

Jeg har siden 2012 vært engasjert i *forsknings- og utviklingsarbeid* knyttet til entreprenørutdanning. Sammen med kolleger fra flere fakulteter ved HVL og samarbeidspartnere som OsloMet, NMBU og USN, har jeg jobbet med å innlemme forskning og utdanningskvalitet i mine emner og studieprogram. Vår forskning og erfaringer er først og fremst formidlet gjennom mange konferanser nasjonalt og internasjonalt (se del 2 undervisnings CV), men også i flere interne fora som institutt og fakultetssamlinger. I tillegg har jeg flere internasjonale samarbeidspartnere og prosjekter i Sør-Afrika: «Ingeniører i tverrfaglige team løser framtidens utfordringer» og «Sammenligning av entreprenørskapsutdanning» hvor samarbeid om undervisning, læring, følgeforskning og student- og undervisningsutveksling, har blitt testet ut og forsket på. Som leder av forskningsgruppen Bærekraft og grønn innovasjon frem til slutten av 2022, har jeg også vært en pådriver av å sette følgeforskning på egne undervisningsmetoder på agendaen. Jeg ser at det er et stort potensial ved at vitenskapelige ansatte møtes på tvers av fagtradisjoner. Jeg er ansatt 20% som dosent ved USN Porsgrunn og bidrar der som underviser, emneansvarlig og driver følgeforskning på felles undervisning. Jeg synes det er givende å lære og bidra inn i to utdanningsinstitusjoner ved å være en brobygger og erfaringsutveksler mellom disse.

Min rolle som prodekan for utdanning og tidligere FØS fakultetskontakt Avdeling for utvikling av læring og undervisning (ALU), har også gitt meg muligheten til å være en pådriver for utdanningskvalitet og samarbeide med kolleger på tvers av fakultetene. I prodekan rollen har jeg hatt en unik mulighet til å lede studieplanarbeid ved FØS, i tillegg til å delta i sentrale prosjekter som «utvikling av strategisk studieportefølje» (inkludert prinsipper og trafikklysmodellen) for å styrke studiekvaliteten for våre studenter i tråd med HVLs strategiske planer. Jeg har også vært brennende opptatt av tverrfaglighet, arbeidslivsrelevant og internasjonalisering i studieprogram, for å gjøre dem mer dagsaktuelle og praksisnær. I tillegg er utvikling av nye, kortere og mer fleksible studietilbud viktig, for å gi ny kunnskap og livslang læring til alle. Det er nok et stykke igjen, men vi er på vei og vi har startet en reise som jeg gjerne vil fortsette å være med på å påvirke. Jeg vedlegger en fredagshilsen som prodekan som inspirasjon til hvordan legge til rette for økt læring blant studentene som samtidig er i tråd med tidligere verdier ved HVL (vedlegg 10). Jeg er alltid aktiv og krevende pådriver av studentens læring og godt læringsmiljø når jeg diskuterer studieprogram eller studieporteføljer, det vil for eksempel være HVL utdanningsutvalg eller vårt eget, FØS utdanningsutvalg, i tillegg til prodekan utdanningsmøter, dialogmøter prorektor utdanning eller rektor. Det er så lett å glemme studentens perspektiv oppi det hele,

mellom prosesser og møter, men med min tverrfaglige bakgrunn og tidligere erfaring i industrien har jeg alltid et fokus på «kunden først» eller «kunden har rett», dvs. studenten og studentreisen i fokus og hvordan tilrettelegge for at de lærer best mulig. I tillegg til studenten er jeg også brennende opptatt av utvikling av den ansatte og det å ha et kompetanseløp som gir motivasjon og økt kunnskap. Denne våren har jeg vært med på å planlegge et slikt program for FØS ansatte og gleder meg til å bidra med kursing og veiledning til høsten. Å øke kompetansen til underviseren er den viktigste suksessnøkkelen til økt utdanningskvalitet tenker jeg og spesielt dersom flere ønsker å drive følgeforskning på egen og eller andres undervisning.

Jeg må også legge til at jeg synes det har vært spennende og lærerikt, i rollen som prodekan for utdanning å få delta i forrige rundes meritteringsprosessen for undervisere ved HVL. Gjennom dette har jeg hatt muligheten til å vurdere og diskutere kvalitet i undervisningen med andre erfarne kolleger, og lært mye av denne erfaringsutvekslingen.

Som fakultetskontakt fra FØS i ALU har jeg jobbet med fakultetets fagdidaktiske arbeid, inkludert problembasert læring, studentaktive arbeidsformer, digitale verktøy, veiledning og vurdering. I denne rollen har jeg også vært bindeleddet mellom avdelingen og fakultetet, og har bidratt til å fremme fakultetets interesser og behov i avdelingen. En viktig utfordring har vært å skape trygge og støttende miljøer for ansatte til å eksperimentere med digitale verktøy og dele beste praksis. Mange nye fagdidaktisk digitale kursmoduler er blitt utviklet for å øke kompetansen som underviser, men de har kanskje ikke blitt godt nok utnyttet, dessverre. Tilbakemelding fra FØS ansatte er at de lærer best gjennom andre nære kolleger. Dette er også nevnt ved flere konferanser så det er et velkjent problem i sektoren. Derfor har vi på FØS lagt en del inn i oppstartspakken til nyansatte, men også at vi setter av tid til opplæring og veiledning i løpet av semesteret. I juni i år gjennomførte jeg derfor en utdanningskonferanse mellom FIN og FØS sammen med prodekan utdanning på FIN Brit Julbø og Per E Thorvaldsen (vedlegg 11). En hybrid konferanse, det vil si at alt faglig skjedde digitalt, mens vi hadde felles lunsj per campus. Konferansen fikk god mottagelse og var en fin arena for erfaringsutveksling av hverandres utdanning og følgeforskning, og er derfor noe vi absolutt bør fortsette med.

I en tid der teknologi og vitenskap utvikler seg i et stadig raskere tempo, er det avgjørende for utdanningsinstitusjoner å holde tritt med endringene og kontinuerlig forbedre undervisningskvaliteten. Min erfaring har lært meg verdien av studentenes perspektiv, og hvordan et engasjerende læringsmiljø kan bidra til å forme morgendagens ledere og innovatører. Her presenteres en *videre strategisk plan for*

utviklingsarbeid for å heve undervisningskvaliteten ved det nye fakultetet for teknologiske, naturfaglige og samfunnsvitenskapelige fag og Fakultet for Økonomi og Samfunnsvitenskap. Planen inkluderer følgende viktige punkter:

Samarbeid med regionen og delte stillinger med industrien: Jeg vil prioritere å etablere tettere samarbeid med regionale aktører og industrien for å sikre at undervisningen vår er relevant og oppdatert. Dette inkluderer å skape flere delte stillinger der ansatte fra næringslivet kan bidra med sin ekspertise i undervisningen og samtidig gi studentene innsikt i behov i næringslivet. Gjennom et nært samarbeid med industrien kan vi identifisere og imøtekomme behovene for kompetanseutvikling. Vi må ikke bare sette søkelys på hvordan lære, men også hva som skal læres og hvorfor for å sikre at studentene er godt rustet for arbeidslivet.

Undervisningsteam for økt kompetanse og undervisningskvalitet: Jeg vil legge til rette for å fremme arbeidet med undervisningsteam, der flere ansatte samarbeider om undervisningen. Jeg vil undersøke modeller som involverer studentmentorer, industrimentorer og fagspesialister. Dette vil bidra til å styrke veiledningen og karriereutviklingen til studentene. Dette vil gi oss muligheten til å dra nytte av hverandres kompetanse og erfaring, samtidig som det bidrar til å styrke undervisningskvaliteten. Gjennom felles utvikling av undervisningsmetoder, erfaringsdeling og kontinuerlig kompetanseutvikling kan vi sikre en best mulig læringsopplevelse for studentene. Det å forske i grupper er i dag en naturlig ting på HVL, men hvordan få det også til å bli det samme innen undervisning, tenker jeg vi har et stykke igjen å gå, men at vi er på vei.

Utvikling av digitale undervisnings- og læringsverktøy: Jeg ønsker å jobbe mer med digitale verktøy som kan lette undervisers arbeid og samtidig øke læringen for studentene. Dette inkluderer utforskning av automatisering, kunstig intelligens (KI) og mulighetene og truslene disse kan innebære for undervisningen. Ved å gjennomføre innovative teknologiske løsninger kan vi tilpasse undervisningen bedre til studentenes behov og stimulere deres læring. Arbeidet rundt KI har akkurat startet ved HVL og jeg har deltatt i oppstarten av det spennende arbeidet som vil påvirke undervisning, hvordan vi lærer og samarbeider. Jeg er aktiv bidragende til å koble dyktige kolleger og eksterne spesialister på området.

Etablering av tverrfaglige masterprogram-: Jeg vil sikre at våre utdanninger er i tråd med Utsynsmeldinga⁶ og tar hensyn til de økende behovene for tverrfaglighet. Et konkret eksempel på dette er utvikling av en ny fleksibel og desentralisert master innen industrielle økonomi, som fikk tilslag på HK-Dir-søknad⁷ på 6,7mill NOK og vil starte opp nå på nyåret. Denne masteren legger vekt på tverrfaglighet og samarbeid med aktører i Sogndal, og den er designet for å gi studentene kompetanse som er relevant for dagens komplekse arbeidsmarked. Vi trenger flere tverrfaglige, fleksible studieprogrammer og jeg vil fortsette med å utfordre HVL sammen med gode kolleger og eksterne aktører å utvikle dette, for å sikre at HVLS utdanningstilbud samsvarer med de fremtidige kompetansebehovene som er identifisert i Utsynsmeldinga. Jeg vil også fortsett med å utvikle praksisnær emner, inkludert nye måter å undervise og veilede på, som gir økt motivasjon og nye læring; og som gir studentene muligheten til å styrke sine ferdigheter og være en viktig ressurs for arbeidslivet.

Gjennom disse initiativene sammen med mine kolleger og eksterne samarbeidspartnere, ønsker jeg å bidra til en kollegial holdning og aktiv pedagogisk bidragsyter og derigjennom styrke undervisnings- og studiekvaliteten.

Som en merittert underviser, altså en fremragende underviser, vil mine prioriteringer være å fortsette å veilede og støtte andre undervisere. Jeg deler mine kunnskaper og erfaringer gjerne, for å hjelpe kollegaer med å forbedre sin undervisning. Jeg tar også ansvar for å bidra til helhetlig undervisningsledelse ved å delta i planleggingen av studieprogrammer og bidra til samarbeid på tvers av fagområder. Videre er jeg engasjert i forskning og utviklingsprosjekter for å utforske nye undervisningsmetoder og bidra til den pedagogiske kunnskapsbasen. Kvalitetsforbedring er også viktig for meg, og jeg deltar aktivt i evalueringer og bidrar til kvalitetssikring av undervisningen. Samtidig er min personlige utvikling viktig, og jeg fortsetter å lære og holde meg oppdatert på de nyeste pedagogiske trender og verktøy. Som en merittert underviser vil jeg være stolt av å kunne veilede andre undervisere, bidra til forbedret undervisningskvalitet og være en ressurs for hele undervisningsmiljøet.

⁶ [Meld. St. 14 \(2022–2023\) - regjeringen.no](#)

⁷ <https://www.hvl.no/aktuelt/far-12-millionar-til-desentraliserte-og-fleksible-utdanningar/>

Referanser

- [1] M. Bacigalupo, P. Kampylis, Y. Punie and G. Van den Brande, "EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework», Luxembourg: Publication Office of the European Union; EUR 27939 EN; doi:10.2791/593884, 2016.
- [2] A. Fayolle and B. Gailly, "From craft to science - Teaching models and learning processes in entrepreneurship education", *Journal of European Industrial Training*, Vol.32, pp. 569-593, 2008.
- [3] QAA, "Enterprise and entrepreneurship education: Guidance for UK higher education providers. Gloucester", The Quality Assurance Agency for Higher Education, UK, 2012.
- [4] P. Kyrö, "Entrepreneurial learning in a cross-cultural context challenges previous learning paradigms I", P. Kyrö and C. Carrier, red, *The Dynamics of Learning Entrepreneurship in a Cross-Cultural University Context*, University of Tampere, Hämeenlinna, 2005.
- [5] M. Lackéus, M. Lundqvist, and K. Williams Middleton, "How can Entrepreneurship Bridge Between Traditional and Progressive Education?", ECSB Entrepreneurship Education Conference, Aarhus, Denmark, May 29–31, 2013.
- [6] E. A. Rasmussen and R. Sørheim, «Action-based entrepreneurship education", *Technovation*, Vol.26 No. 2, pp. 185-194, 2006.
- [7] E. Kubberød and S.T. Hagen, "Mentoring Models in Entrepreneurship Education", 7th International Conference on Education and New Learning Technologies, Edulearn15 Proceedings, Barcelona, Jul. 6–8, pp. 4059–4069, 2015.
- [8] Dunlosky, J., Rawson, K. A., Marsh, E. J., Nathan, M. J., & Willingham, D. T., "Improving students' learning with effective learning techniques: Promising directions from cognitive and educational psychology". *Psychological Science in the Public Interest*, 14, 4–58, 2013.
- [9] Freeman, S. et al. "Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics". *PNAS*, June 10, 2014, Vol.111, no 23, 2014.
- [10] Wieman, C. E., "Large-scale comparison of science teaching methods sends clear message". *PNAS*, June 10 2014, vol. 111, no.23. 8319-8320, 2014.
- [11] Åmo, B.W. "Entreprenør utdanning i forandring", Cappelen Damm Akademisk AS. 1 st edition, Oslo (In Norwegian), 2012.

[12] Jenepher Lennox Terrion & Dominique Leonard “A taxonomy of the characteristics of student peer mentors in higher education: findings from a literature review, *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 15:2, 149-164, DOI: 10.1080/13611260601086311, 2007.

[13] Kram, K., “Phases of the mentor relationship”, *Academy of Management Journal*, 26, 608–625, 1983.

[14] Voldsund, K.H. and Bragelien, J.J. “Student peer mentoring in an entrepreneurship course”. *Procedia Computer Science*, Volume 196, Issue C. pp. 856-863, 2022

[15] Hagen, S.T. and Hasleberg, H. “Entrepreneurship in Higher Education – New Teaching Method”, pp. 4717-4726, 2015.

[16] Voldsund, K.H., Hasleberg, H., and Bragelien, J.J. (2020, “Entrepreneurship Education Through Sustainable Value Creation.”, 2020